

РЕШЕНИЕ

№ 63

гр. Велико Търново, 18.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Йордан Воденичаров

Членове: Ивелина Солакова
Владимир Страхилов

при участието на секретаря Красимира П. Борисова
като разгледа докладваното от Йордан Воденичаров Въззивно гражданско дело № 20214100500574 по описа за 2021 година

За да се произнесе взе предвид:

Производство по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Страните обжалват решение № 49/20.04.2021 г. по гр.д.№ 636/2020 г. на РС Свищов , както следва: ищецът П.Ц.П чрез пълномощника му адвокат П.Ч. от ВТАК - в частта му , с която са отхвърлени претенциите му за присъждане на 8 месечни трудови възнаграждения за януари , април, май , юли, август , септември , ноември и декември 2018 г. в общ размер на 5517 лева , както и за времето от януари до 24.06.2019 г. в общ размер на 3372 лева ; ответникът "А."ЕООД –гр.Свищов чрез пълномощника му адвокат М.М. от САК - в частта му, с която е осъден да заплати на първия трудови възнаграждения за времето от 12.10.2017 г. до 31.12.2017 г. в общ размер на 1475 лева и м. февруари , юни и октомври 2018 г. в общ размер на 1839 лева ; в частта му , с която е осъден да му заплати сумата 233,53 лева обезщетение за неползван отпуск от 21 дни, признавайки вземането за горницата над тази сума до присъдения размер от 846,52 лева / 612,99 лева/, както и в частта му, с която е осъден да заплати обезщетение за забава в размер на законната лихва за сумата 423,23 лева за периода от 24.06.2019 г. до 01.07.2020 г.

Навеждат оплаквания / доводи/ за неправилност на решението поради погрешна съдебна преценка на събраните доказателствата, довела до правни изводи несъвместими с тях във връзка с възникването/невъзникването и/или съществуването/несъществуването до приключването на устните състезания по делото на спорните трудови притезателни права, уредени с нормите на чл.128 и чл.224 КТ : несъобразени или пренебрегнати обстоятелства, които са установени *по смисъла на чл.154, ал.1 ГПК*, или обратното: съобразени и приети за установени обстоятелства , които всъщност не са надлежно установени с категорична сигурност или тяхното настъпване е доказателствено опровергано.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК са подадени писмени отговори на жалбите, съдържащи съображения за съответствие на решението с доказателствата и материалния закон в обжалваните му от насреещната страна части.

Молят за отмяна на решението в съответните му части, вследствие на което – уважаване и отхвърляне на исквете , с присъждане на направените по производството разноски.

Съдът като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235, ал. 2 ГПК събраните доказателства приема за установено и обосновава следните правни изводи:

Предявени са обективно и кумулативно съединени иски с правно основание чл.128, т.2, чл.245, ал.2, вр. с чл.242, чл.224 КТ и чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ищецът чрез пълномощника си – адвокат П.Ч. от ВТАК твърди в исковата молба, че е работил по трудов договор за неопределено време № 156/12.10.2017 г. и допълнително споразумение от 02.01.2018 г. при ответното търговско дружество на длъжността “шофьор на тежкотоварен автомобил-12 и повече тона“, срещу задължението на работодателя да му заплаща основно месечно трудово възнаграждение в размер на МРЗ / 590 лева до 01.01.2018 г. и 613 лева след това /, както и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит -0,6 % за всяка година трудов стаж при същия. Уговорен е платен годишен отпуск в размер на 25 дни. Трудовият договор е прекратен по взаимно съгласие на страните, считано от 24.06.2019 г. Съгласно друга уговорка помежду им, освен основната работна заплата той е следвало да получава и е получавал и допълнително възнаграждение за всеки извършен курс , определено според изпълнението на поставените задачи в отработени часове, изминати километри и превозен товар, които описвал в тетрадка. Ответникът обаче не му е изплатил уговорените съгласно трудовия договор месечни трудови възнаграждения за времето от 12.10.2017 г. до 24.06.2019 г. в общ размер на 12 203 лева, както и обезщетението за неползван платен годишен отпуск за същия период от 42 дни , в размер на 1226 лева. Предвид горетвърдяното моли ответникът да бъде осъден да му заплати тези суми ,заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху тях – в общ размер на 1226 лева , за периода от 24.06.2019 г. до 01.07.2020 г. ,както и законната лихва върху главниците до окончателното им изплащане, както и разноските по производството .

Ответната страна оспорва исквете с възражения, основани на обстоятелствата, че всички вземания за трудови възнаграждения са погасени чрез плащането им и ищецът е ползвал полагащия му се платен годишен отпуск.

Спорът, очертан от обхвата на оплакванията в жалбите/ чл.269 ГПК/ е по фактите и се свежда до необходим доказателствен отговор на два основни обобщено изразени въпроса с решаващи последици за съдбата на претендираните и отречени материални права : 1/ платени ли са трудовите възнаграждения – предмет на изрично битуващата уговорка в съдържанието на трудовия договор от гледна точка на оценъчното изявление на ответника , че представените частни документи, именувани „фиш за заплати“ щом носят подпис, който се твърди да изхожда от ищеца, имат качеството на годно доказателство за плащане, каквото доказателство са и записките му в тетрадката/ а не за уговорка за плащане на допълнително възнаграждение /, или не са според оценъчното изявление на ищеца в обратния отрицателен смисъл ?

2/ 13 дни или 27 дни от платения си годишен отпуск е ползвал ищеца според твърдението на ответника , че съвкупно преценените доказателства / молби и разрешения за платен годишен отпуск и отработените дни в тетрадката/ сочат втория брой дни ?

Подписът е *доказателствен факт* , чиято функция е да установи автора/ правния субект на изявлението на воля / гражданскоправното разпореждане/ или лицето, което предава знание/ свидетелства/ за някакъв осъществен в действителността преди изявлението факт- чл.180 ГПК. Логически правдоподобно е да се предполага / и точно това е идеята на закона/ , че щом едно лице полага подпис някъде като елемент от съдържанието и/или формата на един писмен документ/ разбиран като някакво книжно или друго материално тяло/ *знае за какво го полага* , т.е. осмислило е значението и последиците му / съгласило се е с готовия или с бъдещия му текст/ , защото никой нормален човек не се подписва просто ей- така някъде на празен лист или на лист с текст , поднесен му от друг- без смислена причина / трезв волеви мотив/, освен ако не е престъпно принуден от този друг да го направи или го е направил в несвястно за момента или заблудено състояние на психиката/ ума/.

Частните документи с горепосоченото наименование , показващи начислени за получаване от ищеца трудови възнаграждения според броя отработени дни, след приспадане на осигурителни , здравни и данъчни плащания към НАП и НЗОК и обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, покриват *всички* месеци от целия период на претенцията по чл.128, т.2 КТ/ 12.10.2017 г. – 24.06.2019 г./ , включително и за м.октомври 2017 г. , ноември и декември 2017 г. февруари , юни и октомври 2018 г./ вж. л.66-71 от делото/, чиято наличност не е съобразена от първоинстанционния съд. Въпреки практическата им необичайност от гледище на положението , че фишове за работни заплати обикновено се съставят/ издават с чисто информационно значение в случаите когато дължимите суми се превеждат по банкова сметка на работника или служителя/ за да се уведоми той , че вече са на негово разположение / , а не в брой , както е в *настоящия случай*, те все пак притежават годност да изпълнят функцията на доказателство за плащане на *валидно*/ за да е валидно битността на уговорката трябва да е в писмена форма – чл. 62, ал.1, вр. с чл. 66, ал.1, т.7 КТ/ уговореното трудово възнаграждение- извод, произтичащ от логически свързани в негова подкрепа обстоятелства, изложени по-долу .

На всички тях е положен подпис изхождащ от ищеца – факт , установен със заключението на повторната графическа експертиза , заслужаваща по- голяма доверителност от първата по съображенията на първоинстанционния съд, към които въззивният съд препраща/ чл.272 ГПК/. Този подпис означава не само това, че подписалият е направил изявление за знание на / и съгласие със/ съдържанието на въпросните документи / чл.180 ГПК/. Нещо повече – няма никакво разумно основание съобразно конкретните обстоятелства на случая да не им се зачете значението на *разписка за получаване* на уговореното трудово възнаграждение по смисъла на чл.270, ал.3, изр.1-во, пр.2-ро КТ според реално отработените дни за всеки месец с приспадане на законоустановените удръжки. И това значение е обосновано от следните обстоятелства , съвкупно изключващи смисъла от поставянето на подпис да е извън него / значението на разписка/: а/ в предприятието на ответника практикуван начин за изплащане на трудовите възнаграждения е в брой , т.е. лично получаване на сумите срещу подпис на работника или служителя, *полаган на разглеждания вид документ* – показанията на свидетеля М.К ; б/ „фишовете за заплати“ с оригиналния подпис на ищеца се намират във фактическата власт на ответника, който ги е представил по делото; в/ ищецът в нито един момент от периода, в който е работил при него не е споделял и не се е оплаквал , че не получава и не е получил възнаграждението си по трудовия договор – показанията на същия свидетел. Щом за полагания труд в интерес на ответника – работодател е получавал своето възнаграждение в брой , тогава било е ненужно да получава същински фиш за работна заплата/ тъй-като той обичайно се издава само с цел да се уведоми работника или служителя каква сума е преведена по банковата му сметка и от какви елементи е

образувана / и смисълът от полагане на положените подписи на представените по делото частни документи, с това наименование, *намиращи се при работодателя*, може да бъде само един: той да разполага с писмено доказателство- чл.77, ал.1 ЗЗД за изпълнение на основното му задължение по чл.128, т.2, вр. с чл.242 КТ. Всякакъв друг смисъл е житейски нелогичен и немислим.

Освен това, макар и претенцията на ищеца да не обхваща суми на допълнително възнаграждение според извършени курсове, отработени часове и преводен товар, тяхното остойностяване записано във водената от него тетрадка последвано от получаването им / неговото признание / е факт, който не може да остане безразличен към изхода на спора за неполучаването/ получаването на валидно уговореното трудово възнаграждение. И това е така, защото подобна устна уговорка/ макар и системно изпълнително утвърдена/ за допълнително парично възмездяване на труда според вида и обема на извършената от работника или служителя работа за определено време, поради неспазване на писмената форма за постигането ѝ не може да бъде елемент от съдържанието на конкретното трудово правоотношение. И тъкмо защото не може, получаването на тези суми в общ размер на 21 882,85 лева е факт сам по себе си годен да се противопостави на претенцията на ищеца като предмет на евентуално правопогасяващо възражение на ответника, каквото впрочем е направил по смисъл. Общият размер на получените съгласно въпросната уговорка суми надхвърля много повече от два пъти общия размер на сумите/ 8709,37 лева/, които съгласно фишовете за работна заплата е трябвало да получи ищеца, начислено според уговореното с трудовия договор възнаграждение. Иначе казано по силата на самия трудов договор ответникът – работодател не е имал задължение да му заплаща допълнително възнаграждение и следователно може / като се изключи тук проблема с етическата добросъвестност / да се позове, че платеното не само че покрива, но и повече от два пъти надхвърля валидно уговореното трудово възнаграждение, тъй-като плащането на допълнителното *не е за работа, извън трудовите функции* на длъжността по трудовия договор / за да се приеме за изпълнение на някакъв вид неформален граждански договор /, а за работа, която напълно съвпада с тях. В този случай на неспазена писмена форма работникът или служителят не може да се позовава на предположението за добросъвестност по чл.8, ал.2 КТ, защото той самият е станал съпричастен на този порок. Неприложим е тук аргумент от типа на този, че не е знаел, че подобна уговорка трябва да е в писмена форма. Такъв аргумент е меко казано несериозен и възприемането му на практика *би съборило всякаква правна сигурност и обезсмислило* изискването за писмена форма като условие за действителност на трудовия договор, произтичащо от законовата правна норма на чл.62, ал.1 от КТ. Предположението за добросъвестност касае осъществяването на вече възникнали от валиден правен източник трудови права и задължения, а не *„незнанието на изрично повеление на закона“ от работника или служителя при сключването на трудов договор*.

Изложените дотук съображения са достатъчни искът за заплащане на уговореното трудово възнаграждение да претърпи санкция на отхвърляне в своята цялост.

Налице са всички предпоставки от фактическия състав на правната норма на чл.224, ал.1 от КТ, пораждащи притезателното право на ищеца да получи плащане на присъдената сума от 846,52 лева, компенсираща неползван от него платен годишен отпуск от общо 29 дни според реално отработеното време за всяка от годините. по повдигнатия частичен спор / само за част от присъденото вземане – 233,53 лева за 8 дни от 2019 г./, въззивният съд възприема изцяло подробните мотиви/ констатации, анализи и изводи / за правораздавателния резултат на първоинстанционния съд и препраща към тях- чл.272 ГПК.

На отхвърляне в своята цялост подлежи предявения сборен/ върху двете главни претенции/ иск за обезщетение за забава в размер на законната лихва до присъдения му

размер- предмет на обжалването/ 423,23 лева /. Последницата от отхвърлянето на претенцията за изплащане на уговореното трудово възнаграждение налага лесен извод за невъзникването на добавъчното / обусловено, аксесорно / право по чл.86, ал.1 ЗЗД, чл.245, ал.2 КТ, доколкото без съществуването на забавено главно парично задължение е невъзможно да съществува второто. Вземането за обезщетение за неползван платен годишен отпуск възниква и става изискуемо в деня на прекратяване на трудовото правоотношение/ чл.224, ал.1 КТ/ , но за да изпадне ответника – работодател в забава трябва да бъде поканен от ищеца – кредитор / чл. 84, ал.2 ЗЗД/, а доказателства за такава покана преди завеждане на делото той не навежда , нито твърди да е отправял. За да не е нужна покана е необходимо самият закон да възлага в задължение на работодателя да плати обезщетението точно в деня на прекратяване на трудовото правоотношение или в определен срок след настъпването му – чл.84, ал.1 ЗЗД.

При този изход на спора решението в частта му/ с характер на определение / за отговорността за разноси и заплащане на държавна такса към бюджета на съда следва да бъде отменено и произнасянето по тези въпроси да добие следното разрешение :

На основание чл. 78, ал.6 от ГПК, вр. с чл.359 от КТ и чл.1 от Тарифата за ДТ, вр. с чл. 71, ал.1 от ГПК ответникът дължи плащане по бюджетната сметка на ВТОС на сумата 50 лева- представляваща следваща се държавна такса върху уважения иск по чл.224, ал.1 КТ.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК ответникът дължи на ищеца сумата 81,15 лева, представляваща направени по производството на двете съдебни инстанции разноси във вид на заплатено адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от исковете и следва да бъде осъден да му я заплати.

На основание чл.78, ал.3 ГПК ищецът дължи на ответника сумата 4140,58 лева, представляваща направени по производството на двете съдебни инстанции разноси във вид на заплатено адвокатско възнаграждение , държавна такса и разноси за вещо лице , съразмерно с отхвърлената част от исковете и следва да бъде осъден да му я заплати.

Предвид горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 49/20.04.2021 г. по гр.д.№ 636/2020 г. на РС Свищов , в частта му, с която **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „ А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 е осъдено да заплати на П. ЦВ. П. , с ЕГН: ***** , с адрес: с.Ц, Община Свищов, ул."П" № 10 , сумата 3314 лева , представляваща сбор от трудови възнаграждения за периода от 12.10.2017 г. до 31.12.2017 г. / 1475 лева / и за месеците февруари, юни и октомври 2018 г. / 1839 лева / , заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху тази сума, считано от 01.07.2020 г. до окончателното ѝ изплащане , вместо което *постановява:*

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. ЦВ. П. , с ЕГН: ***** , с адрес: с.Ц, Община Свищов, ул."П" № 10 против **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „ А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 , иск за изплащане на сбор от месечни трудови възнаграждения за периода от 12.10.2017 г. до 31.12.2017 г. / 1475 лева / и за месеците февруари, юни и октомври 2018 г. / 1839 лева /- в общ размер на 3314 лева, заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху тази сума, считано от 01.07.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, *като неоснователен.*

ОТМЕНЯ решението в частта му, с която **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „ А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 е осъдено да заплати на П. ЦВ. П. , с ЕГН:

***** , с адрес: с.Ц, Община Свищов, ул."П" № 10 , сумата 423,23 лева , представляваща сборно обезщетение за забава в размер на законната лихва/ мораторна лихва/ върху присъдените суми за трудово възнаграждение и обезщетение за неползван платен годишен отпуск за периода от 24.06.2019 г. до 01.07.2020 г., вместо което *постановява:*

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. ЦВ. П. , с ЕГН: ***** , с адрес: с.Ц, Община Свищов, ул."П" № 10 против **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 , иск за изплащане на сумата 423,23 лева , представляваща сборно обезщетение за забава в размер на законната лихва/ мораторна лихва/ върху присъдените суми/ главни вземания / за трудово възнаграждение и обезщетение за неползван платен годишен отпуск за периода от 24.06.2019 г. до 01.07.2020 г, *като неоснователен и недоказан.*

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалите му обжалвани части.

ОТМЕНЯ решението в частта му за разносните и следващата се държавна такса, възложена в тежест на ответника / с характер на определение/, вместо което *постановява:*

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал.1 ГПК **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 да заплати на П. ЦВ. П. , с ЕГН: ***** , с адрес: с.Ц, Община Свищов, ул."П" № 10 , сумата 81,15 лева , представляваща направени по производството пред двете съдебни инстанции разноси, съразмерно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал.3 ГПК П. ЦВ. П. , с ЕГН: ***** , с адрес: с.Ц, Община Свищов, ул."П" № 10 да заплати на **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 сумата 4140,58 лева представляваща направени по производството пред двете съдебни инстанции разноси, съразмерно с отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК, вр. с чл.359 от КТ и чл.1 от Тарифата за ДТ, вр. с чл. 71, ал.1 от ГПК **ЕДНОЛИЧНО ДРУЖЕСТВО с ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ** с филма „А“ ЕООД , с ЕИК..., със седалище и адрес на управление : гр.С., ул."П.П" № 25, ет.2 да заплати по сметката на ВТОС сумата 50/ петдесет/ лева, представляваща следващата се държавна такса върху уважения иск по чл.224, ал.1 КТ.

Решението може да се обжалва пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните *само в частта му, относно претенциите за трудови възнаграждения .*

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____